

Кооперативното дѣло въ Ирландия.

(По професоръ В. Тотомиянцъ).

Азъ ще ви запозная съ кооперативното движение въ Ирландия. Ще ви запозная не толкова съ неговитѣ материални придобивки, колкото съ неговитѣ морални резултати. За истинския кооператоръ последнитѣ сж по-важни.

Въ Ирландия се наброяватъ около 1,000 селско-стопански кооперации — разни видове — съ 105 хиляди члена и годишенъ оборотъ 5 милиона английски лири (около 3 милиарда и 360 милиона лева днешни наши пари). Тѣзи цифри показватъ, че **ирландската селско-стопанска кооперация следъ данската стои на първо мѣсто въ Западна Европа.**

Какви сж материалнитѣ резултати отъ ирландското кооперативно движение?

— Първо и най-важно: кооперацията е спрѣла изселването на ирландцитѣ въ Америка. А тамъ е отивало най-здравото, най-енергичното селско население. Сега населението на Ирландия вече не намалява.

Второ. Намалѣлъ е броятъ на лицата, които живѣли на чужди грѣбъ. Отъ една страна много посрѣдници станали излишни, а отъ друга — появили се нови занаяти, които дали възможность на населението лесно да си изкарва прехраната.

Умѣлитѣ и умѣренитѣ търговци не изчезнали отъ селото. Тѣ вече не могли да си турятъ голѣми печалби върху стокитѣ, съ които търгували. Но затова пъкъ правѣли по-голѣмо обръщение, защото благодарение на кооперацията населението забогатѣло.

Махнати били само прекупувачитѣ, посрѣдницитѣ, спекулантитѣ, лихваритѣ и други паразити, които живѣли за смѣтка на селото.

Кооперацията създава редъ нови домашни индустрии и съживила други стари. Тя дава прехрана на хора, които по-рано гладували. Вмѣсто нѣкои стари непроеизводителни професии, поя-